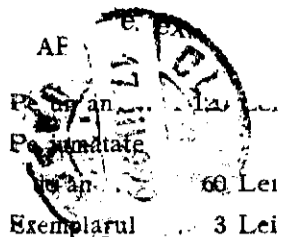

753 On. Biblioteca Universității din Cluj

RUMÂNUL

Organ al Partidului Național Țărănesc Arad

REDACTIA
ARAD,

Str. Mețianu No. 1

ADMINISTRAȚIA

Strada Mețianu No. 1

Centralizare și descentralizare

Politica României în timpul de zece ani dela unire a dat numai greș și toate tendințele de refacere economică și reorganizare administrativă au dovedit o pornire către un final dezastruos. Partidul liberal care se credea atotputernic și se erija în făuritor al noului stat și partidul poporului definit prin tutela exercitată asupra-i de cel dintâi au urmat principiile care nu au fost salutare nici statului român de înainte de războiul mondial. Aceste două partide au înțeles guvernarea prin a acumula toate drepturile în mâna ministerelor și a priva organele din subordine de orice inițiativă, transformându-le în simple agenturi provinciale, a căror destoinicie se măsoară după cifrul electoral.

Politica urmată deci de guvernanții ante și post belici, până la venirea partidului național-țărănesc la guvern, a fost o politică de centralizare.

Defectuoasele manevrări în străinătate după împrumut ale guvernului liberal, încercările monstruoase de a semeni la cârmă și legile nefaste au fost probe evidente de incapacitate și de o politică greșită care în noul provincii nu mai putea prinde rădăcini nici cu puterea jandarmului. Toate insuccesele și icoate pagubele aduse țării se datorau politicii de centralizare. Or, fără ea partidul liberal și al poporului nu se putea menține. Ce puteau, adică, face aceste partide, cu funcționari independenți și cu organe de inițiativă.

Față de o guvernare centralizatoare, era creată prin guvernarea partidului național-țărănesc este o eră salvatoare, față de care străinătatea a cedat. Succesele noului guvern în timpul scurt de patru luni dovedesc o încredere a celorlalte state și sunt dovada unei noi orientări politice, pătrunse de alte principii și proba capacității de guvernare chibzuită. Toată încrederea și succesele se datorează intențiilor de nouă așezare a statului român, prin o realizare a principiului de descentralizare care în viața noastră publică înseamnă o renaștere administrativă și economică. Investirea organelor statului cu puterea de a administra și a-și orândui viața după postulatele locale este doar chezeșia de o promtă și rapidă dezvoltare a întregului stat. Garantând libertatea puterii executive, se dă o amplitudine reconfortantă, o vigoare și mai multă elasticitate funcțiilor aparatului de stat și se asigură individului o egală îndreptărire la opera făuritoare, punându-l în fața unui organ care să-l îndrepteze, să-l coordoneze și să-i garanteze drepturile și libertatea sa individuală, cu excluderea birocrației.

Dezvoltarea unei întregi națiuni depinde tocmai de o bună administrare a intereselor și bunurilor prin o garanțare a libertății și a valorii, ceea ce o poate realiza numai prin descentralizare. Politica lui Napoleon, Const. Benjamin a spus într-o lucrare a sa că parlamentarismul încă nu înseamnă totul și rezultatul ajuns astfel poate fi o muncă neisprăvită și vrând să remarcă necesitatea descentralizării a mai declarat că, atunci, când statul apără drepturile părților componente, el apără și drepturile întregii națiuni care se resfrâng astfel asupra tutu-

ror fracțiunilor ce întregesc statul. Atât puterea legiuitoare cât și cea executivă și judecătorească, prin urmare, trebuie în așa fel organizată ca la exercițiul ei să participe fiecare membru al statului. Numai astfel teza constituționalismului va fi perfectă și complectă.

Prin o chibzuită descentralizare fiecare cetățean va simți în sine forța întregii națiuni și cu atât mai vădit va fi un participant activ al națiunii.

Partidul național-țărănesc a luptat pentru constituționalism și libertate individuală iar acum, la guvern, le va realiza prin legi ce vor asigura organelor executive o autonomie și o libertate de acțiune în cadrele legilor menite a înfăptui descentralizarea, — pentru că este convins că fără ea nu este libertate de stat, — or, centralizarea este și va fi mormântul vieții naționale și al înaltei lor interese ale politicii noastre.

Pentru îndreptare.

Igiena socială și morală a poporului nostru impune intelectualilor noștri nemăsurate obligațiuni. Obligațiuni de ordin moral față de pătura țărănească, pe care trebuie să o ridice la un mai înalt nivel cultural, decât acela pe care ea l'a atins până acum, fără sau pe lângă un prea neînsemnat concurs al păturei școlare.

Până mai deunăzi nimenea nu purta grija țărănimii, ea era socotită ca o buruiănă rea ce trebuie lăsată să se prăpădească fără sucul solului și lumina soarelui. Astăzi când, slavă Domnului, se zice că avem supraproducție de intelectuali, se observă, deși nu atât de pronunțat, aceeași nepăsare, din partea intelectualilor, față de pătura ce constituie fundamentul existenței noastre naționale. Țărănimia pare a fi considerată cu un morțan în vârful căruia se unce orice derbedeu pentru a părea mai mare. Tineri și bătrâni cari își au imediată origine în pătura țărănească se desinteresează de ea, nu vor să-i cunoască amarurile, suferințele și nu vor să-i cunoască nici dorințele. O vină și mai mare e că nu-i observă nimenea statul moral în care se găsește, situație de care nu-și ști da seama singură și care o pune, pe această nenorocită țărănimie, într-o situație socială demnă de plâns.

Cu toată străduința sa de a se emancipa de sub stăpânirea neștiinței, cu toți dascălii aduși din toate părțile țării Românești, poporul nostru nu se poate bucura de binefacerea cărții. Viața pe care o duce nu dovedește că ea ar fi pătrunsă de lumina culturii europene.

Chiar aci în județul nostru, în județul care se electrifică, în județul care dă, an de an, puzderie de intelectuali, județul care este frunța între județele țării, se constată cu adâncă îndurerare, că țărânul nostru este lipsit de cele mai elementare noțiuni ale bunelor morăvuri.

Nu vom să judecăm, ci vrem să arătăm adevărul pentru a se putea găsi ieșirea din mocirla în care se zbate poporul nostru din unele părți, nu din vina sa, ci din vina acelor cari cunosc situația, o cunoșteau, dar au înțeles să rămână inerti față de imperioasele nevoi ce trebuiau satisfăcute.

Fără să vorbim de concubinaj, obicei împământenit la noi, populația din unele părți ale județului — după cum se desprinde dintr-o corespondență a unei venerabile fețe bisericesti din județ — trăiește o viață aproape animalică. Nu rare sunt legăturile de trai comun între rude foarte apropiate, unchi care trăiește cu nepoata, nepot cu tușă, doi frați cu o fe-

mec, și, vai!, mi-e groază să pronunț, poate rude și mai apropiate.

Și, aceasta într-o regiune unde populația este dovedită a fi cu frică de Dumnezeu, religioasă și blândă. Cea mai bună dovadă că ceea ce face, face din neștiință, fără să poarte vina singură. Religiozitatea este ceva înăscut în poporul român, care se pleacă în spre misticism. Instinctul însă nu poate fi înfierat decât de rațiune și rațiunea este acolo unde este cunoștință.

Populației care suferă de această plagă a infecției incestuale nu i s'a arătat nici odată urmările nefaste ale vicului înconștienței sale. Nimenea nu i'a arătat că duce o viață animalică și nu omenească. Nimenea nu s'a coborât în vale sau s'a urcat la munte, printre țărani, spre a le explica Românește, mai nainte din punct de vedere social și apoi din punct de vedere medical, inferioritatea vieții pe care o duc. Țăranul Român este deștept, înțelegător și se apleacă spre vorbă blândă și binevoitoare.

Asociația medicilor ar avea aci, dureri, un vast teren de acțiune socială, și ar putea să dovedească cu atât mai mult că poartă interes neprecupețit față de chestiunile sociale ordinte, și înțelege să smulgă din trupul națiunii această canceră. Iar intelectualii, de orice categorie, ar putea secunda, în acțiunea de purificare morală, preoțimea și dascălimea.

A.

— DI Dr. I. MARȘIEU PREFECTUL JUDEȚULUI a plecat în concediu de o lună la Nisa. DSA se va reintoarce la 10 Aprilie. Locul i-l va ține dl Inspector General administrativ Dr. Ion Pop, fost prefect de județ din Alba-Iulia.

— CREDIT AGRICOL. Din Capitală ni se anunță că încheerile la care a ajuns până în prezent comisiunea specială pentru elaborarea proiectului de organizare a creditului agricol prevăd că capitalul noului așezământ de credit să fie de un miliard lei la a cărei complectare statul să participe cu 33 la sută, o altă treime să fie furnizată de grupul băncilor germane, în frunte cu Dresdner Banc, care a făcut ofertă în acest sens, iar o altă treime să fie acoperită prin acțiuni purtătoare de un dividend minimal, acțiuni cari urmează a fi semnate de instituții financiare ipotecare din străinătate.

Radio.

Ni se anunță că lucrările de întărire ale postului de radiodifuziune română sunt aproape către sfârșit. Guvernul acordând un miliard lei, vom avea de curând la Otopeni postul român de transmisiune care va lucra cu 24 Kw. Avem cunoștință că el va fi pus în funcțiune încă în luna Aprilie, pentru a face primele încercări. Societatea de radiotone română a proiectat ridicarea și celui de al doilea post, la Cluj. Bănățenii, cari și de astădată vreau să fie „fruncea” se agită și ei pentru un post de difuziune la Timișoara. Vom vedea ce vor putea, acum, bănățenii. Data fiind intențiunea atât de fericită, ne bucurăm că vom avea de curând trei stațiuni de radio-difuziune românești.

D. S. Vidrișchiu, directorul general al poștelor a trimis tuturor oficiilor poștale din țară o circulară prin care s'a dispus ca Oficiile poștale să poată primi cererile pentru aparate de radio-recepțiune și să elibereze autorizații provizorii solicitanților fără a aștepta deciziunea Inspectoratului P. T. T. Cererile vor fi trimise la 1 și 15 a fiecărei luni direcției radio din București însoțite de o listă a tuturor cari au obținut autorizație provizorie, pentru ca cererile să fie supuse comisiunii centrale radiotone spre ratificare. De acum deci fiecare va putea cere Oficiului poștal de reședință autorizație provizorie înaintând o cerere la care să anexeze copia autentică a certificatului de naționalitate și certificatului de nepedepsire eliberat de Tribunal și judecătorie. Autorizațiile provizorii se eliberează numai contra taxei de radio, 500 Lei pe an plus taxa de 250 Lei plătită odată pentru totdeauna.

RADIO-PROGRAM. Sâmbătă, la 16 Martie a. c. **Bratislava** ora 20.20 Trans. unei opere. 23.25 Trans. din Brno. — **Praga** 19.— Concert de gitară. 20.20 Transm. din Brno. — **Stuttgart** 21.— Seară veselă. 23.15 Radio-cabaret. în cont. muzică de dans. — **Catovița** 23.30 Muzică de dans. — **Brno** 20.20 Opereta „Adio Mimi”. — **Viena** 18.15 Serata sonatelor. 21.05 Concert de valsuri de Strauss. — **Budapesta** 19.— Concert plăci de gramofon. „O, recitari”. 23.15 Inf. și orch. de țigani.

Prețul speciei de zahăr.

Comisiunea numită de ministerul de industrie pentru a lichida raporturile dintre cultivatorii de sfeclă și fabricile de zahăr în campania 1928—1929 pe baza convenției încheiate între ei la 24 Martie 1928 a terminat lucrările și semnat acordul convenit.

Din constatările comisiunii rezultă, între altele, următoarele:

Prețul mediu de vânzare al zahărului tos în consumul intern pentru campania 1928—1929 a fost de lei 3275 kgr. franco destinație.

Producția de zahăr a fost de 13.466 vagoane.

Consumul intern, în intervalul dela 1 Februarie 1928—31 Ianuarie 1929 a fost de: 10.985 vagoane, iar disponibilul rămas pentru export: 2355 vagoane.

În consecință, comisiunea fiind scema că un vagon de sfeclă predată va fi plătită cu 82,35 la sută din prețul speciei corespunzător zahărului consumat în interior și cu 17,65 la sută din prețul speciei corespunzătoare zahărului valorificat la export a hotărât că, prețul de lichidare pentru vagonul de sfeclă predat în campania 1928—1929 este de: lei 11.830.

Acest preț urmează să fie lichidat de către fabrici cu cultivatorii până la 15 Martie a. c.

Cultivatorii semnând acest acord și au rezervat dreptul ca, în cazul când cantitatea de zahăr considerată acum ca destinată exportului va fi consumată în interiorul țării, să poată ridica chestiunea lichidării drepturilor lor pentru cota de export consumată în interior.

Influența gerului asupra sămănturilor de toamnă.

Gerul extraordinar al acestei ierni a periclitat în mare măsură sămănturile de toamnă cu atât mai vartos că le-a lipsit și pătura de zăpadă apărătoare.

În cazul că pământul a fost la începutul gerului așa zicând uscat, paguba va fi minimeală. Cu cât a fost însă pământul mai umed cu atât crește pericolul pentru sămănturi.

Apa are însușirea de a-și mări volumul la caz de îngheț, adevărul se poate constata în felul următor: Umplem o sticlă cu apă, o astupăm și o punem la ger, înghețând apa va sparge sticla din cauza că și-a mărit volumul.

Astfel prin îngheț se mărește și volumul pământului — crește pământul — prin conținutul apei înghețate și cu atât mai mult cu cât conține pământul mai multă apă.

Prin creșterea pământului se ridică împreună cu aceasta și plantele, rădăcinile lor se deslășesc de straturile mai adânci sau se rup, pierzând prin aceasta strânsă legătura cu pătura nutritoare. După o astfel de iarnă constată agricultorul că sămăntura i s'a rărit — prin distrugerea unei părți a plantelor prin ger — constată mai departe cu mirare că pe lângă toată căldura ce urmează se rărește sămăntura din zi în zi. Aceasta este de tot natural. Rădăcinile plantelor stau fără o strânsă legătură cu pământul, cu căldura învie și plantele iar condițiunile de trai a plantelor pretind o cantitate enormă de apă pe care însă rădăcinile deslășite nu o pot procura din pământ, asemenea nici hrana și plantele încep a se vesteji și a pieri cu încetul.

Avem însă posibilitatea de a salva plantele acestea de pierire prin alipirea rădăcinilor lor către pământ care se face prin micșorarea volumului, îndesarea pământului. Unealta care se folosește pentru acest scop este mângălaul (tăvălugul) și cu cât aducem mai de timpuriu rădăcinile la posibilitatea de a nutri normal planta cu atât mai sigură este salvarea.

Mângălitul se face primăvara când pământul este svântat și nu se lipește de mângălaș. Se dă o atențiune deosebită întorcăturilor care trebuiesc făcute în cerc cât mai mare pentru a nu vătăma plantele.

Nu este exclus că o schimbare a timpului cu ploii aspre și îndelungate cari îndeasă pământul de sine să facă mângălitul de prisos și să fie lipsă de aerizarea, grăparea pământului.

În îndelungata mea practică am constatat nevoia îndesării pământului; prin mângălit iar a aerizării sămănturilor prin grăpat — întotdeauna aplicate fiind în modul următor:

Când primăvara suprafața pământului este așa de svântată că nu se lipește de picioare când am trecut peste sămănturi: întrucât picioarele au lăsat o urmă adâncă sau vârful piciorului a intrat ușor în pământ, am folosit pentru așezarea suprafeței sămănturii și realipirea rădăcinilor mângălașul, și după aceasta în cele mai multe cazuri la timp potrivit o grăpă ușoară.

În caz contrar când suprafața sămănturii este bine așezată foloseam pentru aerizarea pământului numai o grăpă.

Ing. Agr. Inspector
Nicolae Popescu,
Directorul Camerei de
Agricultură Arad.

În numărul viitor vom publica sfaturile dlui ing. agr. N. Popescu asupra plantării pomilor.

Alegerea de protopop al tractului Ineu.

O înățăoare sărbătoare.

INEU. Azi în 12 Martie a. c. a avut loc adunarea sinodului protopopesc pentru împlinirea locului de protopop român vacant prin trecerea Rev. Ioan Georgia în înalta funcție de revizor eparhial.

La oarele 9 s'a celebrat serviciul divin de Rev. Ioan Georgia, comisar eparhial, asistat de preoții Iustin Monția din Șicula și Const. Feier din Ineu.

Rev. I. Georgia comisarul consiliului eparhial a ținut o prea frumoasă cuvântare arătând calitățile, cari trebuie să împlinescă viitorul protopop.

După chemarea duhului sfânt, Rev. I. Georgia a deschis adunarea protopopească, constatându-se prezența tuturor membrilor: 48 la număr. Trecându-se peste validările noilor mandate, s'a comunicat sinodului numele și hârtiile recurenților, purtându-se apoi la actul alegerii, care a decurs în perfectă liniște și emoție generală.

După împlinirea formalităților scrutinului alegerii a dat următorul rezultat: voturile date s'au împărțit în felul următor: Părintele-administrator pp. Mihaiu Cosma preot în Răpsăg și deputat de Arad a obținut 32 voturi, Părintele Ioan Cociuban din Ineu obținut 13 voturi, iar părintele Ioan Manișiu din Selcuș a obținut 3 voturi. Totalul voturilor 48.

Adunarea electorală a ovaționat îndelungat pe primul său candidat părintele Mihaiu Cosma și pe comisarul consiliului eparhial: Rev. Ioan Georgia. S'a dat o masă comună, unde s'a sărbătorit însemnătatea zilei.

Suntem convinși, că P. S. Sa Episcopul Aradului și Ven. Consiliul Eparhial vor respecta votul adunării electivă protopopești, întărind de protopop al tractului Ineu pe prietinel nostru Cucernicul Părinte Mihaiu Cosma din Răpsăg, care a întrunit 2/3 părți din totalitatea sulrașiilor, aflându-l de cel mai vrednic pentru aceasta înalta demnitate de protopop al Inelui.

Nu putem să nu amintim cu satisfacție, că atunci când o parte dintre alegători au căutat să facă politică din aceasta alegere pur bisericească, sufragiile intrunite de părintele Mihaiu Cosma sunt produsul stimei și iubirei față de persoana Sa, fără considerare la veleități politice.

Vrednic este, — felicităm tractul și noul său mire!

Crex.

— CONVOCARE. În conformitate cu dispozițiile Art. 15. din statute, convocăm prin aceasta pe toți membri fondatori, ajutători și activi ai Reuniunii de cântări „Armonia” din Arad, la adunarea generală care se va ține în sala mică a Primăriei orașului Arad, la 25 Martie a. c. 11 ore a. m. pe lângă următoarea ordine de zi: 1. Cuvânt de deschidere. 2. Designarea alor 2 membri verificatori. 3. Esmițarea comisiunilor pentru cenzurarea rapoartelor și pentru candidare. 4. Rapoartele secretarului, casierului, arhivarului, controlorului. 5. Rapoartele comisiunilor. 6. Votarea Regulamentului. 7. Stabilirea bugetului pe anul 1929. 8. Intregirea comitetului. 9. Propuneri și interpelări. Arad la 10 Martie 1929. Dr. Alexandru Stoinescu, prezident. Vichentie Gulesiu, se cretar.

— LA CLUJ A REAPARUT ZIARUL „CHEMAREA”, organ al Tinerimei național-țărăniște. Ziarul nostru salută reparațiia confratelui și dorește ca lupta ce l duce în binele țării să fie încoronată cu succese.

Cel mai frumos se curăță și se vopsește haine de primăvară și de vară în (Str. Stroiescu No. 13) la

Hospodari

In atenția Dlui Ministru Michalache.

În frunța comună dela frontiera Ungariei Curtici i s'a lăsat latifundiarului dl Tagányi vro 728 iugăre neexpropriate. În anul 1924 dl Tagányi încheie cu fostul consilier agricol al județului Arad dl Beju un contract de (închiriere) arendare pentru 192 iugăre cadastrale de pământul expropriat care pământ revenea îndreptățiților. Acest contract intra în vigoare la 1 octombrie 1925 pe timp de 10 ani, dându-se acest pământ cu condițiunea ca să țină o herghelie de cai.

Condițiunile de arendare au fost:

100 kg grăunte de iugăr sau valoarea în bani a grăunțelor în momentul efectuării plății la 1 Aprilie și 1 Octombrie.

2. Să dea gratuit din armăsari ardenezi anual Statului doi armăsari.

3. Terenul arendat să fie întrebuințat numai pentru herghelia de cai și pentru furaje necesare hergheliei.

4. Armăsari ardenezi să nu-i vândă fără a prealabilă încunoștințare a Ministerului Domeniilor care va avea precădere la cumpărare.

5. Organele tehnice ale Ministerului de Domenii vor inspecta herghelia dacă arendașul se ține de contract.

6. Nerespectarea condițiilor de mai sus dă dreptul Ministerului de Domenii ca fără somație ca prezentul contract să fie reziliat cu deplin drept și să ceară imediată expulsare a arendașului de pe moșie. Contractul e semnat de Dl consilier agricol Beju și Tagányi. Casa Centrală de Improprietărire — nu se știe din ce motive ponderante — a aprobat acest contract.

Comisia de ocol pentru expropriere și improprietărire din Arad i-a respins cererea lui Tagányi. A de a i se respecta contractul de arendare, ce îl are încheiat cu Casa Centrală de improprietărire referitor la celea 192 iugăre ce le deține în arenda din terenul expropriat din fosta sa moșie. Aceasta conform art. 83 din legea reformei agrare precum și art. 110 care spune că pământul expropriat va fi folosit prin arendare până la efectuarea improprietării.

Comisia județeană în luna Noembrie 1928 a cerut dela Minister ca să fie respectată hotărârea Comisiei de ocol și de a se da drept pământ îndreptățiților la aceasta recerere răspunde Casa Centrală la 28 Noembrie 1928 cu No. 41483 că terenul în chestiune urmează să fie rezervă de stat, iară în No. 2237 din 15 Ianuarie 1929 face cunoscut Casa Centrală că atunci când comisia județeană se va pronunța suprafața va rămânea rezervă de stat.

Iată un exemplu din miile de exemple cum a lucrat Casa Centrală de improprietărire. Nu respectă hotărârile Comisiilor de ocol și județeană lasă pe mai departe în arenda 192 de iugăre de pământ unui latifundiar în detrimentul îndreptățiților lor cari n'au primit pământ. Aceste hotărâri le aduce Casa Centrală atunci după ce s'a făcut unele anchete la fața locului în Curtici la cari ocaziuni s'a constatat că nici vorbă de herghelie, Dl Tagányi ținea vro câțiva bivoli în loc de armăsari. Nu știm dacă dl Tagányi a dat sau nu anual din armăsari ardenezi conform contractului. Știm alăta că dl Tagányi nu s'a ținut de condițiunile stipulate în contract prin urmare contractul trebuia reziliat. Nu s'a făcut, nu căutăm motive cari au îndemnat Casa Centrală de improprietărire ca să nu respecte hotărârile. Comisiilor de ocol și județeană cari

au conchis la realizarea contractului. Acest domn Tagányi își vinde moșia neexpropriată 728 iug. cu 35200 Lei iugărul și mai scump, deja din Octombrie 1928 începând prin notarul comunei Curtici care se indeletnicește cu aceasta vânzare.

Poate să vândă, că el deține dela stat 192 iug. cu 100 kg. grăunte de iugăr.

Ce va zice la toate aceasta Dl ministru Michalache, care probabil n'are cunoștință de cauză. Il rugăm ca să binevoiască a face puțină curățenie pe la Casa Centrală de improprietărire.

INFORMAȚIUNI

— Dl MINISTRU JE INDUSTRIE ȘI COMERȚ V. MADGEARU lucrează la descentralizarea CFR. Motivul cel mai ponderent este că grație actualei situații centralizate, Consiliul de administrație a căilor ferate și-a rezervat pentru sine toate furniturile de cărbuni și toată aprovizionarea și fiindcă acest consiliu a fost compus numai din liberali cari acaparau conducerea căilor ferate numai pentru ei. De teama controlului, cum adevărat s'a făcut până acum aprovizionarea, liberalii lucrează pentru a face să dispară orice urmă din care s'ar vedea cum s'a făcut aprovizionarea.

— CONVOCAREA CONGRESULUI JUDEȚEAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL-TĂRĂNESC. în vederea reorganizării conducerii județene a partidului național-tărănesc, delegația permanentă o organizațiunea arădane a hotărât, în ședința sa din 11 crt., convocarea Congresului Județean. Congresul se va convoca pe ziua de 25 Martie crt. Ora și locul se va anunța prin convocatorul care va fi semnat de Președintele și Secretarul Organizațiunei Județene.

— Dl REVIZOR ȘCOLAR DARLEA a vizitat în săptămâna aceasta școlăle primare din Arad. Mersul învățământului primar a fost găsit în cadre normale. Dintre învățătorii cari au dovedit progrese s'a remarcat dl inv-director Ion Vesa din Arad-Șega, care și până în prezent a dat reale dovezi de sârguință și aptitudine în învățământ, și de o activitate laudabilă în mijlocul poporului, organizând și instruind coruri bisericuști.

— FRUNTAȘUL BLOCULUI MUNICIPALITĂȚII, dl Eugen Rozvan din Oradea și-a dat demisia din bloc. Dsa bucurându-se de mare simpatie în masa municipalității, îl vor urma foarte mulți muncitori. Dealtfel numeroși muncitori comuniști sunt nemulțumiți de conducerea actuală a blocului și e de prevăzut o dizidență în mișcarea comunistă din Transilvania.

— ORA DE ÎNCHEIERE A DROGUERILOR. Camera de Comerț și de Industrie aduce la cunoștința celor interesați, că dela 1 Martie până la 1 Octombrie magazinele drogerii pot ține deschis până la orele 8 seară.

— EXAMENUL ÎNVĂȚĂTORILOR, pentru definitivare, se vor începe la 20 l. c. la Timișoara Aici se vor examina învățătorii din județele Arad, Timiș, Caraș, Severin și Mehedinți.

— UN CAZ CURIOS LA ȘCOALA NORMALĂ DE BĂȚI. La școală normală de băți din Arad funcționează ca profesor un domn care și-a împuscat soția iară ca pregătire are patru clase primare și două clase dela o școală de agricultură inferioară din Poiana Doljului. Iată cine ne crește viitoare dascălime, cine îi dă educație morală și îi dă îngrumări economice. Dl Director conducător școlăi n'are nimica de zis? Este mulțumit dl inspector general cu astfel de puteri didactice, noi nu suntem mulțumiți.

G. 22435—1928.

PUBLICAȚIUNE.

În baza execuției de escontentare efectuată în ziua de 5 Octombrie 1928 pe baza deciziei judecătorei mixte Arad cu Nr. 13845—1928 obiectele sechestrate în procesul verbal de execuție Nr. G. 22435—1928, 1 aranjament de prăvălia, 1 palantă, 1 decimă și alte obiecte prețuite în suma de Lei 13030, cuprinse în favorul Ehrenfeld Ignatie, reprezentat prin Dr. Szölösi Sigismund avocat din Arad pentru suma de Lei 3257 capital, interese de 12 proc. dela 18 Iunie 1928, precum și speșele stabilite până în prezent se vor vinde la licitație publică în Arad, Str. Budași Deleanu Nr. 3 în ziua de 18 Martie 1929 la ora 4 d. m. conf. art. de lege IX §-ului 107 și 108 din anul 1881 al legii exec.

Arad, la 21 Februarie 1929.

Șef-portărel.

APOLLO

Dela 16

MARY LOU
Cu LYA MARA

Rep. începe la orele 5, 7 și 9

SANDICI SAVA, măestru pavator Arad, Str. Lae Barna 31. primește tot felul de lucrări în această branșă precum și reparări.

ADALBERT KREDATUSZ și familia domiciliat în Bluj de această cale își exprimă Conducerei inspecției IV. de Fractune C. F. R. din Arad celea mai profunde mulțumiri pentru concursul dat cu ocaziunea înmormântării scumpei și neuitatei lor fiice și soră

Ana Sütő

fost funcționară la această inspecție

Primăria comunei Șicula.

No. 307—929.

PUBLICAȚIUNEA

Primăria Șicula publică licitațiunea pe ziua de 13 Aprilie 1929 în piața săptămânală din Pâncota la ora 10 a. m. pentru următoarele:

I.

Vinderea alor 2 armăsari comunali neapți de reproducție.

II.

Vinderea unei trăsuri pe arcuri și a unei părechi harnașamente.

Licitațiunea se va ținea conform L. C. P. și întrucât ar rămânea fără rezultat, fixăm o a două licitațiune pe ziua de 20 Aprilie tot la acea oră și tot în piața din Pâncota.

Șicula la 6 Martie 1929.

Primăria.

G. 1421—1928.

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE

În baza execuției de escontentare efectuată în ziua de 16 Maiu 1928 pe baza deciziei Judecătorei Mixte Arad cu No. 2870—1927 obiectele sechestrate în procesul verbal de execuție NNo. G. 1421—1928, 1 credenț de prânzător, 1 masă, 1 oroloj, 1 oglindă și alte obiecte prețuite în suma de lei 22.800, cuprinse în favorul Majoros Elena, reprezentat prin Dr. Cornel Luțai avocat din Arad pentru suma de 6764 lei capital și interese de 10 proc. dela 2 Aprilie 1928, precum și speșele stabilite până în prezent, se vor vinde la licitație publică în Murășel-Colonia noua casa lui fost Lopos în ziua de 19 Martie 1929 la ora 3 și jum. d. m. conf. art. de lege IX. §-ului 107 și 108 din anul 1881 al legii exec.

Această licitație se va ține și în favorul lor Garai Carol și Lloydul Român S. A. de Asig.

Arad, la 20 Februarie 1929.

Șef-portărel.

DE INCHIRIAT un local de prăvălie în casa din Str. Horia 2. Informațiuni la îngrijitor.

Primăria Comunei Șicula
No. 306—929.

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoștință generală că în ziua de 12 Aprilie 1929 se vor ține la primărie următoarele licitațiuni publice:

I.
La ora 8 pentru furnizarea hârtiei, imprimatelor, registrelor și rechizitelor de cancelarie necesare pe anul 1929.

II.
La ora 8 și jum. pentru repararea rechizitelor de pompierit.

III.
La ora 9 pentru reparațiunile la edificiile, grajdurile comunale.

IV.
La ora 9 și jum. pentru furnizarea lemnului, scândurilor necesare primăriei pe anul 1929.

V.
La ora 10 pentru cumpărarea furajelor și grăunțelor necesare primăriei pentru întreținerea animalelor de reproducție.

VI.
La ora 10 și jum. pentru confecționarea uniformei, încălțămintei și a echipamentului gărzilor comunale pe anul 1929.

VII.
La ora 11 pentru furnizarea petrolului cal. I. pentru biroul comunei și luminația înaintea primăriei.

VIII.
La ora 11 și jum. pentru construcții și întreținerea podurilor și podețelor comunale.

IX.
La ora 12 pentru lucrările și furnizările materialului necesar la întreținerea fântânelor din interiorul și exteriorul comunei.

X.
La orele 14 pentru darea în arendă a cărăușiei comunale pe anul 1929.

Caetele de sarcini se pot vedea zilnic în timpul orelor oficiale la primăria comunei.

Licitatiunile se vor ține în conformitate cu art. 72—83 din L. C. P. În caz că aceasta licitație rămâne fără rezultat, se va ține o alta licitație pe ziua de 27 Aprilie 1929.

Șicula, la 6 Martie 1929.

Primăria.

G. 514—928. Nr. Fal. 4635-28—1927.

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE

În cauza falimentară contra „Nadlacul” Societate Cooperativă, firmă înregistrată din Nadlac cu sediul în Nadlac, repr. prin Dr. Alexandru Fântănar avocat în Nadlac, curator al mesei.

Subsemnatul Portărel aduce la cunoștință publică că în baza hotărârii consiliului falimentar adusă la 24 Noemvrie 1928, obiectele sechestrate în inventarul de faliment sub Nr. G. 514—1928 de sub poziția: 37, 40, 41, 45—48, 50—54, 71, 73—79, 83—85, 87, 88, 89, 90, 91—100, 102, 103, 104, 105, 109—115, 117—123, 127—134, 137, 138, 140, 142, 143, 145—148, 150, 153, 154, 160, 164, 165, 171, 175—186, 188, 189, 191, 200, 203, 206—209, 212—215, 217—218, 220, 221, 225, 226, 229, 231—237, 241—245, 249, 253—255, 258, 260, 261—264, 266, 270, 272, 276, 277, 279, 280, 286, 291, 293, 294, 297, 301, 304, 308, 317—320, 324, 226, 328, 334, 335, 337, 346, 348, 350, 351, 354, 359, 369, 373, 380, 388, 389, 391—392, 394—397, 402, 406—408, 411, 412, 418, 420, 422, 427—435, 443, 447, 448, 455, 461, 462, 464, 466, 475, 479—481, 484, 485, 489, 490, 492, 502, 503, 511, 514, 517, 521, 523, 528, 538, 540—542, 546, 547, 549, 550, 557—559, 561—566, 568, 573, 584, 593, 596—598, 600, 603, 605, 607, 610, 616, 618, 634, 636—650, 652, 661, 671, 679—687, 693, 700, 703, 708, 722, 725 și 735, prețuite în Lei 70.821.75 se vor vinde prin licitație publică la fața locului în comuna Nadlac la 23 Martie 1929 după amiază la orele 3.

Arad, la 6 Martie 1929.

Portărel.

Primăria Comunei Peregul-mic.
No. 123—929.

PUBLICAȚIUNE

Primăria comunei Peregul-mic publică spre cunoștință generală, că în ziua de 6 Maiu 1929 și în caz de rezultat negativ fixează pentru a doua oară pe ziua de 6 Iunie 1929 la aceleași oare licitațiune publică pentru acelea prevăzute în punctele de mai jos.

I.
La oarele 8 dimineața pentru furnizarea imprimatelor și furniturilor de cancelarie necesare primărie pe anul 1929.

II.
La oarele 9 dimineața pentru furnizarea alor 10145 m³ lemne tari de foc despirate de prima calitate necesare pe anul 1929 Primăriei, locuinței notariale și grădinei de copii.

III.
La oarele 10 dimineața pentru livrarea și instalarea alor 2 (două) cuptoare de maiolica în locuința notarială.

IV.
La oarele 11 a. m. pentru confecționarea îmbrăcăminte și încălțămintei necesare poliștului comunal pe 1929.

V.
La oarele 14 p. m. pentru darea de întreprindere alor mai multor lucrări și reparațiuni la edificiile primăriei și a locuinței notariale.

VI.
La oarele 15 p. m. dări în întreprindere pentru îngrădirea din nou a unui gard de sârmă în jurul parcului comunal.

VII.
La oarele 16 p. m. pentru furnizarea alor 50 mm. ovăs, 15 stânjeni paie și 15 stânjeni fân necesare reproducătorilor masculi ai comunei pe anul 1929.

Caiele de sarcini a acestor obiecte înșirate sub punctele I—VII. cât și condițiunile relative se pot vedea detaliat la Primărie zilnic între oarele oficiale, unde se pot primi și toate informațiunile în legătură cu acestea licitațiuni.

Licitatiunile se vor ține în conformitate cu dispozițiunile legii contabilității publice, cu oferte închise și sigilate, pe cari concurenții le vor înainta Primăriei în termen.

Peregul-mic la 6 Martie 1929.

Primăria Comunei.

PUBLICAȚIUNE.

În vederea vânzării diferitelor mărfuri de blane aparținătoare masei falimentare a firmei neînregistrate din Arad Guttman blănărie, prețuite în suma de 87995 lei ca preț de factură și 108174 de lei ca preț de vânzare, inventariate sub pozițiile I—155, invit pe amatori ca să bînevoiască a-mi prezenta ofertele lor închise până la 22 Martie 1929 inclusiv.

Inventarul și mărfurile se vor putea cerceta de către amatori pe lângă înștiințare prealabilă zilnic la ora 4 d. m. la Arad Str. Alexandri No. 1.

Nici consiliul falimentului, nici subsemnatul curator nu iau asupra lor nici o răspundere pentru calitatea, starea și denumirea exactă ale mărfurilor.

Ofertele închise vor fi deschise în prezența ofertanților sau incredințatilor lor asistenți în biroul meu advocat la Arad în 23 Martie 1929 ora 4 d. m. și tot atunci consiliul falimentului va hotărî asupra primirii sau refuzării ofertei celei mai avantajoase sau asupra unei alte căi de valorificare. În cazul, dacă consiliul falimentului va primi oferta cea mai avantajoasă, ofertantul va fi obligat a vărsa imediat în mâinile mele 20 la suta a sumei oferite și a lua în primire a mărfurile cumpărate pe lângă plata simultană a 80 la suta a sumei oferite precum 24 lei timbre și 2—4/10 la suta drept impozit proporțional sub pedeapsă de nulitate a afacerii de cumpărare și a pierderii sumei de 20 la suta plătită.

Dr. Iacob Dănes avocat,
curatorul masei falimentare
Arad, Buł. Carol I. No. 37.

CINEMA URANIA

Dela 16

ULTIMI ȚĂRII

Cu Maciste, Catarina Pavlova și Vasili Lobov

Rep. incepe la orele 5, 7 și 9

CINEMATOGRAFUL ELISABETA.

Dela 16

Căreviciul

Reprezentațiile încep la orele 5, 7 și 9

Cassa Agricola de Păstrare Arad-Cenadană S. A.

Situația cassei			Capital social	20000000
In numerar	7603579		Fond de rezervă	2651814
Depuși la alte instituțiuni	6087039	13690518	Fondul de rezervă a pretenziunilor dubioase	2500000
Portofoliu de polițe		10373238	Fondul de rezervă a funcționarilor	519242
Debitori în conturi curente		40480842	Fundațiunea Al. Heinrich	100000
Debitori garanți		5752000	Fundațiunea decedatului A. Nachtnebel	5000
Scrisori fonciera		140203	Depuneri	
Hârtie de valoare		3792359	In libele de depuneri	108280257
Avere imobilă			In conturi curente	11645120
Casele institutului	390000	620000	Credit	1829400
Alte imobile	230000		Depozite provizorii	3500000
Hârțiile de valoare a fundațiunei decedatului Edmund Nachtnebel		5000	Depozite	1888594
Mobilier			Garanții	5753000
			Dividende neridicate	92570
			Interese anticipate	5258300
			Chirii anticipate	72503
			Profit	
			Transpunere din anul trecut	119476
			Profit net pe anul 1928.	4005935
		168221261		4125461
				168221261

Arad, la 31 Decemvrie 1928.

Földes Soma, s. s.
director general.

Kneffel Adalbert, s. s.
director administrativ.

Dr. Fetter Elemér, s. s.
prim contabil.

Direcțiunea:

Purgly Ladislau, s. s.
președinte.

Comitetul de supraveghiere:

Dr. Dálnoki Nagy Ludovic, s. s.
președinte.

Br. Andrányi Ludovic, s. s.

Korossy Gheorghe, s. s.

Dr. Boros Béni, s. s.

Gr. Breda Victor, s. s.

Dr. Köpf Joan, s. s.

Daniel Andrei

Heinrich Alex, s. s.

Dr. Moldovan Silviu, s. s.

Szathmáry Joan s. s.

Kintzig Joan s. s.

Takács Mihalu, s. s.

Vásárhelyi Joan s. s.